

УДК: 378.147:37.026:61:614.253.4

DOI: 10.31652/2412-1142-2023-69-117-125

Конопкіна Людмила Іванівна

доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри внутрішньої медицини 1,
Дніпровський державний медичний університет,
м. Дніпро, Україна
ORCID ID: 0000-0002-2238-6501
lkonopkina07@gmail.com

Мироненко Олена Валеріївна

кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини 1,
Дніпровський державний медичний університет,
м. Дніпро, Україна
ORCID ID: 0000-0003-3514-3338
drolenamyronenko@gmail.com

Ботвінікова Лариса Аркадіївна

кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини 1,
Дніпровський державний медичний університет,
м. Дніпро, Україна
ORCID ID: 0000-0003-3514-3338
drolenamyronenko@gmail.com

Губа Юлія Василівна

кандидат медичних наук, асистент кафедри внутрішньої медицини 1,
Дніпровський державний медичний університет,
м. Дніпро, Україна
ORCID ID: 0000-0003-2454-9367
yguba18@gmail.com

Крихтіна Марія Андріївна

кандидат медичних наук, асистент кафедри внутрішньої медицини 1,
Дніпровський державний медичний університет,
м. Дніпро, Україна
ORCID ID: 0000-0003-4620-1580
mariaakryhtina@gmail.com

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

Анотація. Інтерактивні методи навчання усе більше використовуються у вищій медичній освіті та післядипломній освіті. Спосіб навчання із активним залученням здобувачів освіти є більш ефективним в опануванні професійними компетентностями. Інтерактивні методи – це форма навчання в режимі бесіди, діалогу. Метод передбачає співпрацю та взаємонавчання: вчитель – учень, учень – учень, де всі учасники є рівнозначними суб'єктами навчання.

Метою нашої роботи було опрацювати та продемонструвати ефективність засвоєння матеріалу лікарями-інтернами, що навчаються за спеціальністю «внутрішні хвороби» за допомогою використання інтерактивних методик навчання. Робота проводилася із 36-ма лікарями-інтернами першого року навчання. В ході семінарського заняття були використані методики «інтерактивної презентації», «аналіз історій хвороб і клінічних випадків», «рольова гра» та «дискусія». Інтерактивний компонент полягав у тому, що до кожної презентації були поставлені запитання, які могли бути задані у будь-який момент по ходу лекції, і в окремому Telegram-каналі проводилося миттєве опитування одночасно для всіх присутніх, після чого озвучувалася правильна відповідь і поновлювалася або «гра», або «дискусія», або презентація.

Ефективність засвоєння матеріалу оцінювалася на наступному аудиторному занятті в кожній з груп. Щодо ефективності даної методики опитування високий рівень задоволеності виказали 30 лікарів-інтернів (83,3 %). Використання інтерактивних технологій навчання дозволяє протягом усього часу заняття утримувати увагу учасників, що обумовлено постійною активною залученістю до навчального процесу. Це викликає інтерес та захоплення спільною діяльністю, підвищує рівень

засвоєння знань та дозволяє опанувати нові навички. Інтерактивні технології можуть бути визнані одними з найпродуктивніших у фаховій підготовці майбутніх лікарів.

Ключові слова: вища медична освіта, післядипломна освіта, інтерактивні методи навчання, «ділова гра», ефективність навчання.

1. ВСТУП

*Скажіть мені, і я забуду.
Покажіть мені, і я запам'ятаю.
Дайте можливість обговорити, і я зрозумію.
Дайте можливість навчити іншого,
і я досягну досконалості.*

Конфуцій

Інтерактивні методи навчання в закладах вищої освіти сьогодення набувають усе більшого поширення, що відповідає концепції впровадження Нової української школи. Вища медична освіта та, зокрема, післядипломна освіта не є виключенням. Спосіб навчання із активним залученням здобувачів освіти є більш ефективним в опануванні професійними компетентностями, які передбачені стандартами освіти. Освіта, як визначено в Законі України «Про освіту», – це основа інтелектуального, соціального, економічного, культурного і духовного розвитку суспільства і держави, яка ґрунтується на засадах гуманізму, демократії, національної свідомості, взаємоповаги між націями і народами. Вимоги сьогодення, як і традиції української вищої школи, передбачають, що у вищому навчальному закладі людина не тільки здобуває освіту, а й соціалізується, остаточно формується як особистість [3, 6, 8].

Висока мотивація – запорука успіху у навчанні. Психологи розрізняють мотивацію зовнішню та внутрішню. Внутрішня мотивація передбачає задоволення від самої діяльності, бажання займатися певною справою заради неї самої і не потребує зовнішніх стимулів. Лікарі-інтерни є представниками учасників навчального процесу з високим рівнем професійної мотивації, оскільки на післядипломному етапі освіти сумлінність у навчанні зумовлена розумінням його доцільності та практичної значущості у обраній спеціальності. Зовнішня мотивація передбачає використання певних чинників заохочення, які більш доречними є на попередніх етапах навчання і можуть бути корисними з нашим контингентом здобувачів освіти лише частково [1].

Бразильський педагог Пауло Фрейре вважає, що доцільно замінити традиційну «накопичувальну» освіту на освіту «проблемно-визначальну». Традиційну освіту він називає «банківською освітою», коли учні – то є «банк», а викладачі – вкладники [9]. Перший тип має лише пасивних споживачів певного обсягу знань, матеріалу який вони не завжди можуть самостійно осмислити та застосувати його у практичній діяльності. Проблемно-визначальна освіта передбачає роботу з реальними проблемами, клінічними кейсами, тощо, запозиченими з життя, що дає в майбутньому змогу застосовувати нові знання та навички на практиці, а також створювати зворотні зв'язки.

Обираючи метод навчання, варто враховувати час, відведений на вивчення певної теми, а також значущість навчального матеріалу для подальшої професійної або освітньої діяльності студента. Необхідно пам'ятати, що навчання використовується не задля сухого засвоєння теоретичного матеріалу і набуття практичних вмінь, а й для розвитку, виховання майбутніх фахівців.

Згідно з типом взаємодії викладача та здобувачів освіти розрізняють пасивні, активні та інтерактивні методи навчання [4].

Пасивні методи – це такі, коли викладач є головною дієвою особою, а учні сприймають викладений матеріал.

Активні методи – це методи навчання в активній взаємодії викладача й здобувачів освіти: вони передбачають демократичний стиль роботи, втім взаємодія відбувається лише на траєкторії «вчитель – учень».

Інтерактивні методи – це форма навчання в режимі бесіди, діалогу.

В деяких джерелах активну модель навчання не відокремлюють від інтерактивної.

Інтеракція (від англійського «inter» – взаємний, «act» – діяти, – здатний до взаємодії, діалогу) передбачає спів-навчання учнів, залучених у спілкування та співпрацю.

Вона передбачає співпрацю та взаємонавчання: вчитель – учень, учень – учень, де всі учасники є рівнозначними суб'єктами навчання. Під час такого спілкування учні навчаються бути демократичними, спілкуватися з іншими людьми, критично мислити, ухвалювати обґрунтовані рішення. Завданням вчителя на інтерактивних заняттях є скерування діяльності учнів на досягнення цілей заняття [4,7, 8]. Інтерактивні методи навчання у вищій освіті - це підхід до навчання, який активно залучає студентів у процес отримання знань та сприяє їхньому активному залученню до навчального процесу. Цей підхід дозволяє студентам не тільки пасивно приймати інформацію, але й брати активну участь у процесі навчання, використовуючи різноманітні інтерактивні методи.

Доведено, що отримання знань, формування вмінь і навичок, розвиток особистісних якостей, набуття певних компетентностей особистості здобувача освіти мають найбільшу ефективність, якщо в освітньому процесі використовують інтерактивні форми й методи [2, 5, 8].

До таких компетентностей, зокрема, належать навички подавати результат у різних видах і формах, здатність до ефективної роботи в групах, толерантність та емоційна врівноваженість, висока соціальна активність, конкурентоспроможність у соціально-економічній діяльності, високий рівень володіння знаннями у галузі сучасної інформатики, який дозволяє отримувати інформації із різноманітних джерел, критичне осмислення отриманої інформації, збереження, аналіз і творче використання, гнучкість і уміння застосувати знання у нестандартних умовах. Однак, на першому плані, все-таки лишаються основні професійні компетентності: якісна базова підготовка медичної спеціальності в рамках моделі загальноорозвивальної вищої освіти, прагнення до постійного оновлення знань і умінь у професійній сфері, вчасна адаптація до сучасних умов життя, у тому числі професійного, що постійно змінюються.

На рис. 1 представлена так звана «Піраміда навчання», яку було створено за результатами досліджень, проведених у Національному тренінговому центрі (штат Меріленд, США) у 1980-х роках. Вона є інтерпретацією «Конусу досвіду Дейла» («Dale's Cone of Experience») та наочно демонструє, що інтерактивне навчання (навчання інших, практичні справи, групова дискусія) є найбільш результативними щодо засвоєння матеріалу [1].

Рис. 1. Піраміда навчання (за Г.Дейлом) [1].

Методологічну основу інтерактивного навчання складають:

1. Діяльнісний підхід. Передбачає пізнання через самокеровано відображально-перетворювальну діяльність з опанування знаннями, способами їх здобування, переробки і застосування.
2. Особистісно орієнтований підхід. Основа реформування у сучасній освіті полягає в переорієнтації навчально-виховного процесу на розвиток особистості, формування його основних професійних компетентностей.
3. Системний підхід. Це той, при якому навчальний процес вибудовується за схемою: основні наукові поняття – теоретичні засади – практичні (клінічні) наслідки – застосування на практиці. При цьому передбачається навчання не лише теоретичним знанням, а і методологічним основам пошуку причинно-наслідкових зв'язків.
4. Комплексний підхід. Є наслідком застосування закону діалектики, відповідно до якого кожне явище слід розглядати в усіх зв'язках і опосередкуваннях, брати кожне у єдності спільного, індивідуального й одиничного та забезпечує ґрунтовні знання.
5. Синергетичний підхід. Підхід, заснований на взаємодії і співпраці, забезпечує в контексті освіти залучення до гуманістичного спрямування розвитку особистості.
6. Компетентнісний підхід. Посилює власну практичну орієнтованість освіти, роботу на результат, яким є опанування певними індивідуальними та професійними компетентностями, які, власне, і забезпечать подальшу професійну діяльність.

Існують певні принципи, завдяки яким забезпечується ефективне інтерактивне навчання: принцип діяльності, принцип відкритості, свобода вибору, зворотній зв'язок. Принцип діяльності – це навчання через власний досвід. Принцип відкритості реалізується через постановку проблеми, вирішення якої лежить за межами вже наявного досвіду і питання, що вивчається. Свобода вибору передбачає як можливість обирати форму подачі матеріалу або його отримання, так і можливість висловити власну думку здобувачеві освіти. Зворотній зв'язок забезпечує певний рівень контролю і самоконтролю через аналіз отриманих результатів викладачем, колегами, самоаналіз.

Для забезпечення інтерактивності навчального процесу використовуються також певні новітні способи проведення заняття: здобувачі освіти можуть вільно рухатись в аудиторії/лекторії тощо, пересаджуватись, можуть також пересуватись меблі та дидактичні матеріали та/або манекени. На таких заняттях високий рівень соціальної активності, який не тільки не має бути припинений, а ще й активно використовується саме для таких типів занять.

Оскільки інтерактивне навчання означає такий процес, при якому передбачену систему дій і взаємодій, використання технік, методик та спеціальних засобів, то його можна розглядати як спеціальну освітню технологію. Дана технологія складається з запланованих результатів навчання, структурований зміст навчання, а також методи і форми, додаткові засоби, які дозволяють досягти запланованих результатів у процесі здійснення освітницької діяльності.

Учасник інтерактивного навчання має вміти ставити перед собою навчальні завдання, розвивати навчальну активність, визначати проблеми в процесі навчання, навчатися рефлексії власної навчальної діяльності. Вимоги до викладача: він повинен уміти створювати в аудиторії атмосферу, що сприяє заохоченню студентів задавати питання та шукати відповіді, брати за основу такі види навчання, що сприяли б розвитку критичного мислення та самостійного набуття знань, стимулювати рефлексію, застосовувати наявні ефективні, творчі методи.

До інтерактивних методів навчання О. Пометун (Пометун О. І., Проженко Л. В., 2006) відносить ротаційні трійки, карусель, акваріум, навчаючи – учусь, ажурна пилка, дерево рішень, симуляційні або імітаційні ігри, ПРЕС, займи позицію тощо.

Для роботи із здобувачами вищої медичної освіти можна запропонувати наступні методики інтерактивного навчання:

- відпрацювання практичних навичок;
- робота у групах;
- інтерактивні презентації;
- дискусії;
- мозкові штурми;
- рольові ігри (ділова гра);
- аналіз історій хвороб та клінічних випадків.

А також широко використовуються елементи і прийоми інтерактивного навчання в традиційних формах навчання вищої школи – робота в парах, у малих групах: малі, робочі або творчі групи.

Нами широко застосовуються інтерактивні методики у навчальному процесі як на додипломному, так і на післядипломному етапі навчання.

Мета дослідження: опрацювати та продемонструвати ефективність засвоєння матеріалу лікарями-інтернами, що навчаються за спеціальністю «внутрішні хвороби» за допомогою використання інтерактивних методик навчання.

Матеріали та методи. Робота проводилася із 36-ма лікарями-інтернами першого року навчання. В ході семінарського заняття були використані методики «інтерактивної презентації», «аналіз історій хвороб і клінічних випадків», «рольова гра» та «дискусія».

Чотири групи лікарів-інтернів отримали завдання для приготування презентації з певної нозологічної одиниці. Кожна з чотирьох груп лікарів-інтернів підготувала клінічний випадок-загадку і теоретичну частину за темою. Обов'язковою умовою було залучення всіх членів команди до певної частини роботи, розподіл завдань був проведений лікарями-інтернами самостійно. Теми стосувалися гастроентерологічної патології, яка не є дуже поширеною, наприклад, целиакії тощо. Кожна доповідь була схожа на маленьку живу виставу («рольова гра») з акторами-лікарями і «пацієнтам», з вдячними глядачами, які ловили кожне слово акторів та могли самі долучитися до дійства, задаючи додаткові питання, що дозволило активно використати методику «дискусія».

Інтерактивний компонент полягав також у тому, що до кожної презентації були поставлені запитання, які могли бути задані у будь-який момент по ходу лекції, і в окремому Telegram-каналі проводилося миттєве опитування одночасно для всіх присутніх, після чого озвучувалася правильна відповідь і поновлювалася або «гра», або «дискусія», або презентація.

Ефективність засвоєння матеріалу оцінювалася на наступному аудиторному занятті в кожній з груп. Було проведено анкетування серед лікарів-інтернів щодо задоволеності методикою проведеного заняття. Опитування проводилося за допомогою Google-форми, респондентам було запропоновано оцінити різні аспекти стосовно заняття по шкалі від 1 до 5 балів. Були поставлені наступні питання:

1. Наскільки Ви задоволені методикою проведення заняття в цілому?
2. Наскільки Ви задоволені ефективністю командної роботи?
3. Наскільки Ви задоволені повнотою отриманої інформації щодо теми заняття?
4. Наскільки Ви задоволені практичною значущістю отриманих в ході заняття знань?
5. Наскільки Ви задоволені методикою опитування, яка проводилася протягом заняття?
6. Наскільки продуктивною Ви вважаєте застосування методики «інтерактивна презентація»?
7. Наскільки продуктивною Ви вважаєте застосування методики «аналіз історій хвороб і клінічних випадків»?
8. Наскільки продуктивною Ви вважаєте застосування методики «рольова гра»?
9. Наскільки продуктивною Ви вважаєте застосування методики «дискусія»?
10. Як би Ви оцінили своє бажання проводити такі заняття частіше?

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Аналіз відповідей на запитання щодо задоволеності методикою проведення семінарського заняття з використанням інтерактивних технологій: у 5 балів оцінили свої відчуття 35 осіб з 36 (97,2 % респондентів), лише один з опитуваних визначив свою задоволеність у 4 бали. Можна думати, що така методика проведення заняття формує високу мотивацію до навчального процесу.

Стосовно ефективності командної роботи при підготовці завдання – серед опитаних 20 осіб (55,6 %) були задоволені цим аспектом на 5 балів, 12 (33,5 %) – на 4 бали, 4 – на 3 бали. В медицині командоорієнтованість – це *soft skill* з переліку «обов'язково». Це навичка, яка не тільки дозволяє сформувати атмосферу в колективі, але й відображає спроможність взаємодіяти, правильно делегувати обов'язки, налагоджувати продуктивну співпрацю з орієнтацією на спільний результат. Певний відсоток незадоволеності командною роботою серед респондентів може бути зумовлений неправильним вибором лідера або невдоволеністю безпосередньо тією часткою роботи, яка була доручена. Однак жоден з респондентів не виказав серйозної незадоволеності командною роботою (2 або 1 бал), що може свідчити на користь саме такої методики як ефективного засобу формування навички роботи в колективі.

Рівні задоволеності повнотою отриманої інформації та її практичною значущістю за відповідями на третє та четверте питання, були подібні: 34 особи з 36 (94,4 %) оцінили їх на 5 балів, лише 2 особи – на 4 бали. Достатньо високий рівень задоволеності зумовлений, частково, гарною командною роботою по підготовці матеріалу, клінічних випадків тощо. Однак, на нашу думку, більшою мірою це обумовлено високим рівнем залученості до навчального процесу протягом усього заняття всіх його учасників. Важливу роль у цьому відіграли використані інтерактивні методики, а також необхідність уважно слідкувати за поданим матеріалом, аби вчасно та влучно відповісти на запитання, які ставились у Telegram-каналі наживо.

Щодо ефективності даної методики опитування високий рівень задоволеності виказали 30 лікарів-інтернів (83,3 %). Такий спосіб опитування відноситься не до інтерактивних методик, а до інтерактивних засобів навчання і вже зарекомендував себе як зручний і достатньо ефективний як при очній, так і при заочній формах навчання. Результати опитування зберігаються і відображаються в режимі реального часу. Дискусія, що проводилася до оголошення правильної відповіді, як інтерактивна методика дозволила опанувати навичку публічного висловлювання власної думки та дозволяє закріпити отримані знання. Продуктивність методики «дискусія», до речі, оцінили на 5 балів 28 (77,7 %) респондентів.

Щодо методик «інтерактивна презентація», «аналіз історій хвороби і клінічних випадків» та «рольова гра», то всі 100 % опитуваних оцінили їх на 5 балів.

Розглянемо кожну з них детально. Деякі автори розглядають презентацію, як підготовлене професійно-спрямоване монологічне висловлювання, об'єднане конкретним завданням і ситуативними умовами, що базується на результатах аналітичного дослідження певної проблеми, має чітке логіко-композиційне оформлення та націлене на ефективне інформування, мотивування або переконання певної аудиторії з урахуванням її основних культурологічних та соціально-демографічних характеристик. Така форма самостійної продуктивної діяльності студентів, як презентація, сприяє розвитку навичок монологу та діалогу, логічного мислення, уміння виявляти найголовніше та відкидати другорядне, структурувати власні думки, дозволяє підвищити творчий потенціал, креативність. Підготовка презентації сприяє пошуку інноваційних підходів та формуванню інформаційної компетентності, що є важливою компетенцією в роботі сучасних лікарів [8].

Значення методики «рольова гра», або «ділова гра», вже давно відоме й застосовується на всіх етапах освіти майже за будь-яким професійним спрямуванням. Перша ділова гра була розроблена та проведена в 1932 році М. М. Бірштейном. У 1938 році ділові ігри в СРСР були

заборонені. Їхнє друге народження відбулося лише в 50-х роках минулого століття, після того, як з'явилися перші ділові ігри в США (1956 р., Ч. Абт, К. Гринблат, Ф. Грей, Г. Грем, Г. Дюпюї, Р. Дьюк, Р. Прюдом та ін.). Ділова гра стала інструментом пошуку управлінських рішень в умовах невизначеності та багатофакторності.

Ділова гра – метод імітації прийняття рішень керівних працівників або спеціалістів у різних виробничих ситуаціях, здійснюваний за заданими правилами групою людей або людиною з електронно-обчислювальною машиною в діалоговому режимі, при наявності конфліктних ситуацій або інформаційної невизначеності [9].

У педагогічному процесі сьогодні «ділові ігри» використовуються у закладах освіти як педагогічна технологія або один з методів інтерактивного навчання при проведенні соціально-психологічних тренінгів, а на виробництві – для вирішення виробничих, соціальних та психологічних завдань. У всіх випадках є «двоплановість» «ділової гри», коли вирішуються не лише ігрові чи професійні завдання, але й одночасно відбувається навчання та виховання учасників. Особливістю застосування «ділової гри» при навчанні лікарів є те, що такий підхід дозволяє детально опрацювати як теоретичні знання, так і практичні навички з темою практичного заняття. Емоційний компонент, який присутній у процесі гри, додає балів прихильності до цієї методики навчання.

Аналіз історій і ситуацій — докладний розбір реальної або змодельованої історії, в якій описано, що сталося в житті конкретної людини чи групи людей, родини, школи, громади. Це дає змогу учасникам проаналізувати та обговорити ситуації, з якими вони можуть стикнутися в реальному житті. Учні аналізують поведінку персонажів, передбачають, оцінюють наслідки різних варіантів їхньої поведінки. У нашій практиці приведено у відповідність до потреб медичної освіти дана методика і названа «аналіз історій хвороб і клінічних випадків».

Історія хвороби може бути незавершеною, що є дуже наближеним до життя. У такому разі учасники самі вирішують, про які наслідки йтиметься мова і як саме необхідно діяти, щоб історія мала логічне закінчення. Головна цінність цього методу полягає в тому, що учасники мають змогу експериментувати з «майже реальним життям» та обговорювати різні варіанти поведінки, передбачати, «що з цього вийде», прогнозувати результати методів дослідження й наслідки лікування.

Перевагами методики «аналіз історій хвороби і клінічних випадків» є:

- формування навички комплексного аналізу проблем і ситуацій з урахуванням багатьох чинників;
- розвиток навички ухвалення зважених рішень;
- сприяння розвитку навичок творчого і критичного мислення, співпраці та командної роботи.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Здобувачі освіти отримали навичку аналізу навчальної інформації та навичку творчо підходити до засвоєння навчального матеріалу. Навчилися на широкий загал висловлювати свою думку, прислуховуватися та поважати альтернативну думку.

1. Лікарі-інтерни навчилися моделювати різні клінічні ситуації, збагатили власний клінічний досвід, навчилися будувати конструктивні стосунки, навчилися делегувати повноваження, а також розвили навички як командної проєктної діяльності, так і самостійної творчої роботи.

2. Використання інтерактивних технологій навчання дозволяє протягом усього часу заняття утримувати увагу учасників, що обумовлено постійною активною залученістю до навчального процесу. Це викликає інтерес та захоплення спільною діяльністю, підвищує рівень засвоєння знань та дозволяє опанувати нові навички.

3. Інтерактивні технології можуть бути визнані одними з найпродуктивніших у фаховій підготовці майбутніх лікарів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] Л. Гула, Впровадження інтерактивних технологій у вищих навчальних закладах. ЛОГОС: Збірник наукових праць. 2019, Т.5, С. 41–45.
- [2] О. М. Ковальова, Н. А. Сафаргаліна-Корнілова, Н. М. Герасимчук, О. А. Кочубей, Використання інтерактивних методів навчання. 2016. Available: <http://www.refs.in.ua/m-kochubej-o-a-vikoristannya-interaktivnih-metodiv-navchannya.html>
- [3] Т. Ситнік, Місце й роль інтерактивного навчання у системі інноваційних технологій в закладах вищої освіти. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Серія: "Педагогічні науки", 2021, № 4, С.11–18. <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2021-4-11-18>
- [4] Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, Вчимося жити разом. Посібник для вчителя з розвитку соціальних навичок у курсі «Основи здоров'я». Available: <https://www.kremenetslyceum.com.ua/wp-content/uploads/2017-VZHR-Posibnik-Osnovna-vchitelya-Ukr.pdf>
- [5] П. Фрейре, Педагогіка пригноблених, Юніверс, 2003, 168 с.
- [6] Т.Г. Дригач Використання інноваційних педагогічних технологій у ВНЗ як фактор формування професійних умінь майбутнього викладача. Сьома міжнародна практично-пізнавальна інтернет-конференція. Одеса, 2019. С. 87–91.
- [7] А. Михалюк, Використання інтерактивних методів навчання в процесі підготовки майбутніх педагогів. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2020, № 33, С.76–79. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2020.33.9>
- [8] І.В. Гевко, Використання інтерактивних технологій в освіті. Педагогічні науки, 2018, № 139, С.53–60.
- [9] О. Ігнашук, Т. Степурко, Кейс-стаді як метод викладання управлінських дисциплін в охороні здоров'я. Вісник АПСВТ, 2017. №1. С. 71–77

EXPERIENCE OF USING INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF INTERNSHIPS

Konopkina Lyudmyla Ivanivna

MD, Professor, Head of Department of Internal Medicine 1, Dnipro State Medical University,
Dnipro, Ukraine
ORCID ID: 0000-0002-2238-6501
lkonopkina07@gmail.com

Myronenko Olena Valeriivna

PhD, associate Professor. of Department of Internal Medicine 1, Dnipro State Medical University,
Dnipro, Ukraine
ORCID ID: 0000-0003-3514-3338
drolenamyronenko@gmail.com

Botvinikiva Larysa Arkadiivna

PhD, associate Professor. of Department of Internal Medicine 1, Dnipro State Medical University,
Dnipro, Ukraine
ORCID ID: 0000-0002-2347-6701
lbot@i.ua

Huba Yuliya Vasyliivna

PhD, assistant of professor of Department of Internal Medicine 1, Dnipro State Medical University
Dnipro, Ukraine
ORCID ID: 0000-0003-2454-9367
yguba18@gmail.com

Krykhtina Mariia Andriivna

Phd, assistant of professor of Department of Internal Medicine 1, Dnipro State Medical University,
Dnipro, Ukraine
ORCID ID: 0000-0003-4620-1580
mariakryhtina@gmail.com

Abstract. Interactive teaching methods are increasingly being used in higher medical education and postgraduate education. The method of learning with active involvement of students is more effective in mastering professional competencies. Interactive methods are a form of learning in the form of conversation and dialog. The method involves cooperation and mutual learning: teacher – student, student – student, where all participants are equal subjects of learning.

The purpose of our study was to develop and demonstrate the effectiveness of learning by interns studying in the specialty of internal medicine through the use of interactive teaching methods. The research has been carried out with 36 first-year interns. During the seminar session, the following methods were used: “interactive presentation”, “analysis of medical histories and clinical cases”, “role play” and “discussion”. The interactive component consisted of questions for each presentation that could be asked at any time during the lecture, and an instant poll was conducted in a separate Telegram channel simultaneously for all those present, after which the correct answer was announced and either the “game”, “discussion” or presentation resumed.

The effectiveness of learning the material was assessed at the next class session in each group. As for the effectiveness of this methodology, 30 interns (83.3%) expressed a high level of satisfaction with the survey. The use of interactive learning technologies allows to keep the attention of participants throughout the class, which is due to their constant active involvement in the learning process. This arouses interest and enthusiasm for joint activities, increases the level of knowledge acquisition and allows for the acquisition of new skills. Interactive technologies can be recognized as one of the most productive in the professional training of future doctors.

Key words: high medical education, postgraduate education, interactive teaching methods, "business games", learning effectiveness.

References (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] L Hula, Vprovadzhennia interaktyvnykh tekhnolohii u vyshchyykh navchalnykh zakladakh. ΛΟΗΟΣ: Zbirnyk naukovykh prats. 2019. T.5. S. 41–45. [Implementation of interactive technologies in higher education institutions] [in Ukrainian].
- [2] O. M. Kovalova, N. A. Safarhalina-Kornilova, N. M. Herasymchuk, O. A. Kochubei, Vykorystannia interaktyvnykh metodiv navchannia, 2016. [Using interactive teaching methods] <http://www.refs.in.ua/m-kochubei-o-a-vikorystannia-interaktyvnykh-metodiv-navchannia.html>. [in Ukrainian].
- [3] T Sytnik, Mistse y rol interaktyvnogo navchannia u systemi innovatsiinykh tekhnolohii v zakladakh vyshchoi osvity. Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Seriya "Pedahohichni nauky", 2021 №4, 11–18. [Place and role of interactive learning in the system of innovative technologies in higher education institutions] <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2021-4-11-18> [in Ukrainian].
- [4] T. V. Vorontsova, V. S. Ponomarenko, Vchymosia zhyty razom. Posibnyk dlia vchytelia z rozvytku sotsialnykh navychok u kursy «Osnovy zdorovia» [Learning to live together] <https://www.kremenetslyceum.com.ua/wp-content/uploads/2017-VZHR-Posibnik-Osnovna-vchitelya-Ukr.pdf> [in Ukrainian].
- [5] P.Freire Pedahohika pryhnoblenykh, Yunivers, 2003, 168 s. [Pedagogy of the oppressed] [in Ukrainian].
- [6] T.H. Dryhach, Vykorystannia innovatsiinykh pedahohichnykh tekhnolohii u VNZ yak faktor formuvannia profesiinykh umin maibutnoho vykladacha. Soma mizhnarodna praktychno-piznavalna internet-konferentsiia. Odesa, 2019. S. 87–91.[Usage of Innovative Pedagogical Technologies in Higher Education as a Factor in the Formation of Future Teachers' Professional Skills] [in Ukrainian].
- [7] A. Mykhaliuk, vykorystannia interaktyvnykh metodiv navchannia v protsesi pidhotovky maibutnykh pedahohiv. Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka. 2020, №33, 76–79. [Usage of interactive teaching methods in the process of training future teachers.] <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2020.33.9> [in Ukrainian].
- [8] I.V. Hevko, Vykorystannia interaktyvnykh tekhnolohii v osviti. Pedahohichni nauky, 2018, №139, 53–60. [Usage of interactive technologies in education] [in Ukrainian].
- [9] O. Ihnashchuk, T. Stepurko, Keis-stadi yak metod vykladannia upravlinskykh dystsyplin v okhoroni zdorovia. Visnyk APSVT, 2017. №1. S. 71–77 [Case-based study as a method of teaching management disciplines in healthcare] [in Ukrainian].